

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on kaivoslain (621/2011) perusteella 5.2.2025 antanut seuraavan Taivalhopean kaivospiirin laajentamista koskevan kaivoslupapäätöksen:

Kaivospiirin haltija: Sotkamo Silver Oy
Kaivospiiri ja KaivNro: Taivalhopea K8194
Kaivosalueen lupatunnus: KL2024:0004
Kaivosalueen nimi: Taivalhopea 2
Kaivosalueen sijainti: Sotkamo

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Päätöksen liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä. Päätösasiakirjat ovat nähtävillä Tukesin verkkosivuilla <https://tukes.fi/paatokset-ja-kuulutukset/kaivospiirit-ja-kaivosluvat>

Lupapäätöksen julkisesta kuulutuksesta tiedotetaan Sotkamon kunnan yleisessä tietoverkossa.

Lisätietoja: kaivosasiat@tukes.fi tai Ossi Leinonen, puh. 029 5052 205

Kuulutettu 5.2.2025

Pidetään nähtävänä 14.3.2025 saakka. Valitusaika päättyy samana päivänä.

Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta.

5.2.2025
Lupatunnus KL2024:0004
KaivNro K8194
Tukes 10970/10.03.00/2024

**PÄÄTÖS KAIVOSLUVAN MYÖNTÄMISESTÄ TAIVALHOPEAN KAIVOSPIIRIN
LAAJENTAMISEKSI JA MÄÄRÄYS TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA MUUTOKSENHAUSTA
HUOLIMATTA**

Hakija

Sotkamo Silver Oy
y-tunnus: 2029706-7
Kotipaikka: Sotkamo, Suomi

Yhteystiedot:

Sotkamo Silver Oy
Hopeatie 20
88600 Sotkamo
puh. +358 44 733 2355

Lisätietoja antaa:

Arttu Ohtonen, puh. +358 40 415 6857

Lupatunnus KL2024:0004 (Taivalhopea 2 -laajennusalue)

Kaivosrekisterinumero KaivNro K8194 (Taivalhopean kaivospiiri)

Sijainti Sotkamo (Taivalhopea 2 -laajennusalue ja Taivalhopean kaivospiiri on
esitetty kartalla liitteessä 1)

Vireilletulo 7.10.2024

Etuoikeuspäivämäärä 7.10.2024

Lupatunnus KL2024:0004
KaivNro K8194
Tukes 10970/10.03.00/2024

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto myöntää kaivoslain (621/2011) nojalla Sotkamo Silver Oy:lle kaivoslain mukaisen Taivalhopea 2 -nimisen kaivosalueen Taivalhopean kaivospiirin laajentamiseksi lupatunnuksella KL2024:0004. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto antaa lisäksi yhtiölle täytäntöönpanomääräyksen muutoksenhausta huolimatta. Yhtiö voi tällä täytäntöönpanomääräyksellä jatkaa tuotantosuunnitelman mukaista maanalaista kaivostoimintaa valituksista huolimatta.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto päättää vielä, ettei kaivosalueen perustaminen edellytä erillistä kaivoslain 12 luvun 121 §:n tarkoittamaa kaivosturvallisuyslupaa eikä kaivoslain 130 §:n tarkoittamaa nykyisen voimassa olevan kaivosturvallisuustuvun muuttamista.

Perustelut:

Kaivosalueen on oltava yhtenäinen alue, ja sen tulee suuruudeltaan ja muodoltaan olla sellainen, että turvallisuutta, kaivostoiminnan sijoittamista ja kaivostekniikkaa koskevat vaatimukset täyttyvät. Kaivosalue ei saa olla suurempi kuin mitä kaivostoiminta välttämättä edellyttää ottaen huomioon kysymyksessä olevan esiintymän laatu ja laajuus. Kaivoslaki 19 §

HE 273/2009 vp (hallituksen esitys Eduskunnalle kaivoslaiksi) nojalla kaivoslain 48 §:n 2 momentista on todettu seuraavaa:

”Kaivoslupaa ei saisi myöntää, jos kaivostoiminta aiheuttaisi vaaraa yleiselle turvallisuudelle, aiheuttaisi erittäin merkittäviä vahingollisia ympäristövaikutuksia tai erittäin merkittävästi heikentäisi paikkakunnan asutus- ja elinkeino-oloja eikä mainittua vaaraa yleiselle turvallisuudelle, vahingollisia ympäristövaikutuksia tai paikkakunnan asutus- ja elinkeino-olojen heikentämistä voida lupamääräyksen poistaa. Tällöin lupaa ei olisi mahdollista myöntää, vaikka kaivoslupan myöntämisen edellytykset muun muassa 45 ja 47 §:n nojalla täyttyisivät eikä luvan myöntämiselle olisi pykälän 1 momentissa tarkoitettua tai muualla kaivoslaissa säädettyä estettä. Käytännössä säännöksen soveltaminen voisi tulla harkittavaksi ainoastaan suurten kaivoshankkeiden yhteydessä. Tällöinkin lähinnä poikkeuksellisesti, koska yleensä muun muassa lupamääräyksen voidaan estää momentissa tarkoitettut seuraukset. Säännöksessä on kyse yleisarvioinnista, esimerkiksi arvokkaan maisema-alueen tuhoutumisesta tai alueiden tulemisesta elinkelvottomaksi, mutta ei yksityiskohtaisesta terveyshaittojen tai muusta ympäristön pilaantumisen arvioinnista, joka tehdään ympäristönsuojelulain ja vesilain nojalla.”

Lupatunnus KL2024:0004
KaivNro K8194
Tukes 10970/10.03.00/2024

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto toteaa päätöksessä jäljempänä esitetyn perusteella, ettei maanalaisen kaivoksen syventäminen muodosta kaivoslain 48 §:n mukaista estettä kaivosluvan myöntämiselle eikä myöskään estettä täytäntöönpanomääräykselle muutoksenhausta huolimatta.

Hakija on osoittanut, että kaivoslaissa säädetyt edellytykset täyttyvät, eikä luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä.
Kaivoslaki 45 § ja 48 §

Kaivosviranomainen on ottanut kaivoslain 49 §:n mukaisesti lupaharkinnassa huomioon, mitä 47 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään kaivosalueesta kaivosluvan myöntämisen edellytyksenä.

Kaivosviranomaisen on kaivoslain 130 §:n nojalla omasta aloitteestaan taikka asianomaisen toimialallaan yleistä etua valvovan viranomaisen tai haittaa kärsivän asianomaisen hakemuksesta muutettava kaivosturvallisuuslupaa,

jos:

- 1) kaivosturvallisuudessa on olennaisia puutteita;
- 2) olosuhteet ovat luvan myöntämisen jälkeen olennaisesti muuttuneet ja lupamääräyksiä on yleisten tai yksityisten etujen turvaamiseksi välttämätön muuttaa.

Kaivostoiminnan harjoittajan on haettava kaivosturvallisuusluvan muuttamista, jos kaivostoiminnassa tapahtuu muutoksia, joilla on muu kuin vähäinen vaikutus kaivosturvallisuuteen. Kaivoslaki 130 §

Tämän päätöksen mukaisella kaivosalueella toiminta jatkuu samanlaisena kuin mitä se on nytkin, joten kaivosturvallisuuslupa ja sen lupamääräykset koskevat myös nyt myönnettyä kaivoslupa-aluetta. Sotkamo Silver Oy:n kaivosturvallisuusluvan lupamääräykset on tarkistettu päätöksellä 26.11.2024 (TUKES 9715/10.04/2024).

Edellä kuvatun perusteella kaivosturvallisuusluvan muuttamiselle ei ole perusteita eikä tarvetta, eikä tässä päätöksessä ole tarpeen antaa myöskään kaivosturvallisuuteen liittyviä lupamääräyksiä.

Lupatunnus KL2024:0004
KaivNro K8194
Tukes 10970/10.03.00/2024

Päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus

Kaivoslupaan perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun kaivoslupapäätös on lainvoimainen, kaivosluvassa annetut toimenpiteiden aloittamiseen liittyvät määräykset on toteutettu, 84 §:ssä tarkoitettu lunastuspäätös on lainvoimainen ja päätöksessä luvanhaltijalle määrätty lopulliset korvaukset on suoritettu, vakuus on asetettu kaivosluvassa määrätyn mukaisesti ja asianosaisen toimenpiteen kannalta merkitykselliset muualla laissa vaaditut luvat ovat lainvoimaisia tai toiminnan aloittamiseen on saatu oikeus asiassa toimivaltaiselta viranomaiselta.

Valitus kaivostoimituksessa määrätystä korvauksista ei estä kaivoslupaan perustuvien toimenpiteiden aloittamista.

Kaivoslaki 168 §

Määräys päätöksen täytäntöönpanosta muutoksenhausta huolimatta

Hakemus päätöksen täytäntöönpanosta muutoksenhausta huolimatta ja hakijan perustelut täytäntöönpanolle:

Yhtiö on hakenut kaivoslain 169 §:n mukaista lupaa kaivostoiminnan jatkamiseksi muutoksenhausta huolimatta. Hakija on perustellut asiaa kaivoslupahakemuksessaan seuraavasti:

" Taivalthopean nykyinen kulta-sinkki-hopea-lyijyesiintymä jatkuu itään nykyisen kaivospiirin ulkopuolelle. Louhinnan loppuminen Sotkamon kaivoksella aiheuttaisi merkittävää haittaa yrityksen toiminnalle. Louhinta laajennusalueella on tarkoitus aloittaa heti luvan myöntämisen jälkeen. Kaivospiirin laajennuksella haetaan maanalaisen kaivoksen toiminta-ajan pidennystä ja esiintymän hyödyntäminen onkin merkittävä osa kaivosyhtiön tuotannosta. Kaivosyhtiön tavoitteena on jatkaa kaivoksen tuotantoa vuoteen 2035 asti ja turvata rikastamon tuotanto pitkälle tulevaisuuteen.

Laajennusalueelle kuljetaan vinotunnelia pitkin, joka tullaan toteuttamaan nykyisen kaivospiirin rajojen sisäpuolella. Laajennusalueelle tullaan toteuttamaan louhosperiä, joissa malmin louhinta tapahtuu. Vinotunneli toteutetaan tasolta 480 tasolle 700, jolloin vinotunnelin pituus kasvaa 1 560 metriä. Yhdys- ja louhintaperiä rakennetaan tasoille 480-700 yhteensä noin 11 000 metriä, joista haettavalle laajennusalueelle tulee 4 433 metriä.

Laajennusalueen malmi tullaan käsittelemään ja rikastamaan kaivosalueella.

Lupatunnus KL2024:0004
KaivNro K8194
Tukes 10970/10.03.00/2024

Laajennusalueelle ei ole tämän hetken suunnitelmien mukaisesti tulossa maanpäällisiä rakenteita tai toimintoja.”

Kaivosviranomaisen päätös täytäntöönpanosta ja perustelut:

Kaivosviranomaisen päättää, että yhtiö voi jatkaa tuotantosuunnitelman mukaista maanalaista kaivostoimintaa tähän päätökseen kohdistuvasta muutoksenhausta huolimatta.

Kaivosviranomaisen toteaa kaivosyhtiön perustelujen täytäntöönpanolle olevan riittävät ja kaivoslain 169 §:n edellyttämät. Kaivosviranomaisen katsoo, ettei täytäntöönpano vähennä kenenkään oikeutta eikä yksityistä etua siinäkään tapauksessa, että hallinto-oikeus muuttaisi päätöstä. Hakemuksesta ei jätetty muistutuksia eikä mielipiteitä.

Asetettavaksi määrätty vakuus on katsottu riittäväksi kaivoslain mukaisten kaivostoiminnan (maanalaisen kaivostekniikan purkaminen) lopetus- ja jälkihoitotoimenpiteiden suorittamiseksi ja alueen saattamiseksi yleisen turvallisuuden edellyttämään kuntoon kaivoslain tarkoittamalla tavalla.

Perustelut:

Kaivosviranomaisen voi perustellusta syystä hakijan pyynnöstä kaivoslupaa koskevassa päätöksessä määrätä, että luvassa yksilöityihin toimenpiteisiin voidaan valituksesta huolimatta ryhtyä lupapäätöstä noudattaen. Kaivoslaki 169 §

Täytäntöönpanomääräyksen edellytyksenä on, että kaivosalue on otettu hakijayhtiön haltuun kaivoslain 82 §:n mukaisesti, jolleivät alueet kuulu luvanhaltijalle. Kyseisen laajennusalueen maa-alueet ovat kaivosyhtiön omistuksessa ja vesialueiden osalta yhtiöllä on käyttöoikeus (toistaiseksi voimassa oleva vuokrasopimus 1.6.2022 Tipasojan osakaskunnan kanssa).

Edellytyksenä määräykselle on lisäksi, että täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi ja hakija asettaa kaivosviranomaisen määräämän vakuuden niiden edunmenetysten ja kustannusten korvaamiseksi, jotka päätöksen kumoaminen tai lupamääräysten muuttaminen voi aiheuttaa. Vakuuteen sovelletaan vastaavasti, mitä 10 luvussa säädetään. Kaivoslaki 169 §

Voimassa oleva ympäristölupa kattaa tässä päätöksessä tarkoitetun maanalaisen kaivoksen syventämisen.

Lupatunnus KL2024:0004
KaivNro K8194
Tukes 10970/10.03.00/2024

Päätöksen voimassaolo

Kaivoslupa on voimassa toistaiseksi luvan lainvoimaiseksi tulosta.
Kaivosluvan tarkistusväli on 10 vuotta.

Perustelut: Kaivoslaki 62 §

Lupaviranomaisen on tarkistettava toistaiseksi voimassa olevan kaivosluvan määräyksiä vähintään kymmenen vuoden välein.

Kaivostoimitus

Kaivostoimitus suoritetaan kaivoslain 8 luvun mukaisesti.

Kaivoslaki 56 §

Jos hakemus koskee ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa laissa tarkoitettua hanketta, päätökseen on sisällytettävä yhteysviranomaisen tekemä perusteltu päätelmä. Päätöksestä on käytävä ilmi, miten ympäristövaikutusten arviointiselostus ja perusteltu päätelmä on otettu huomioon.

Kaivosviranomainen toteaa edellä esitettyyn viitaten, että päätöksessä on esitetty siitä oma erillinen kappale.

Kaavatilanne

Kainuun liiton lausunnossa (19.12.2024) on kaavatilanteesta lausuttu seuraavaa:

Kainuun maakunnan alueella on voimassa viisi maakuntakaavaa: Kainuun maakuntakaava 2020, Kainuun 1. vaihemaakuntakaava 2025, Kainuun kaupan vaihemaakuntakaava 2030, Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2030 ja Kainuun vaihemaakuntakaava 2030. Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035 on hyväksytty maakuntavaltuustossa 12.12.2023 (§ 39).

Maakuntahallitus on 12.02.2024 (§ 26) päättänyt määrätä maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n nojalla Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan 2035 tulemaan voimaan siitä jätetyistä valituksista huolimatta ennen kuin se on saanut lainvoiman. Kainuun liitto on kuuluttanut maakuntakaavan voimaan tulosta 06.03.2024. Tuulivoimamaakuntakaavan hyväksymispäätöksestä on valitettu muutoksenhakuviranomaiseen. Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää maakuntakaavan hyväksymispäätöksen täytäntöönpanon.

Voimassa olevassa Kainuun vaihemaakuntakaavassa 2030 on Taivalhopean kaivospiirin alue osoitettu kaivos tai kaivostoimintaan tarkoitettuna alueena aluevarausmerkinnällä EK. Kaavamerkinnällä EK osoitetaan kaivoslain piiriin kuuluvien kaivoskivennäisten hyödyntämiseen

Taivalthopean kaivospiiriin laajennusalue sijoittuu voimassa olevassa Kainuun maakuntakaavassa 2020 osoitetulle maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle M. 3 (4) Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita. Maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitetuille alueille voidaan perustaa yksityisiä suojelualueita ja erityisestä syystä voidaan osoittaa muuta elinkeinotoimintaa palvelevaa maankäyttöä. Elinkeinotoiminnan sijoittumisella on kuitenkin ensisijaisesti pyrittävä tukemaan olemassa olevaa alue- ja yhdyskuntarakennetta. Mahdolliset uudet turpeen ja maa- tai kiviainesten ottamisalueet voivat sijoittua maa- ja metsätalousalueelle. Kainuun maakuntakaavassa ei ole osoitettu peltoalueita aluevarauksena, mutta maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitetuille alueille on annettu yleinen maakuntakaavamääräys, jonka tarkoituksena on turvata hyvien ja yhtenäisten pelto- ja metsätalousalueiden säilyminen maa- ja metsätalouskäytössä. Maa- ja metsätalousvaltaisille alueille on osoitettu päällekkäismerkintänä kehittämisvyöhykkeitä sekä maiseman, luonnon ja

Lupatunnus KL2024:0004
KaivNro K8194
Tukes 10970/10.03.00/2024

kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta tärkeitä osa-alueita. Maakuntakaavassa on annettu pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita koskeva suunnittelumääräys:

”Maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita voidaan käyttää alueen pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta ja luonnetta muuttamatta myös erityislainsäädännön ohjaamana muihin tarkoituksiin, kuten luontais- tai muuhun elinkeinotoimintaan, turvetuotantoon, maa- ja kiviainesten ottoon, haja-asutusluonteiseen pysyvään ja loma-asumiseen sekä jokamiehen oikeuden rajoissa ulkoiluun ja retkeilyyn. Alueille voidaan perustaa yksityisiä suojelualueita. Ilman erityisiä perusteita hyviä ja yhtenäisiä peltoalueita ei tule ottaa taajamatoimintojen käyttöön. Maankäyttöä suunniteltaessa on tuettava metsätalousalueiden yhtenäisyyttä ja toimivuutta”.

Taivalhopean kaivospiirin laajennusalueesta Taivaljärven itäpuolinen osa sijoittuu voimassa olevassa Kainuun maakuntakaavassa 2020 osoitetulle luontomatkailun kehittämisalue -kehittämismerkinnän alueelle (Hiidenportti-Hiidenvaara-Vuokatti). Merkinnällä osoitetaan merkittäviä luontomatkailun kehittämisalueita, joihin kohdistuu vähintään maakunnallisesti tai seudullisesti tärkeitä luonnon virkistyskäytön tai luontomatkailun kehittämistarpeita ja kehittämisresurssien kohdentamista, luonnon monikäytön ja luonnonsuojelun yhteensovittamistarpeita, ulkoilu- ym. reitistöjen kehittämistarpeita, matkailuelinkeinojen maankäytöllisten edellytysten turvaamistarpeita sekä maa- ja metsätalouden edellytysten turvaamis- ja yhteensovittamistarpeita muun maankäytön kanssa. Maakuntakaavassa on annettu luontomatkailun kehittämisalueita koskeva suunnittelumääräys: ”Alueita kehitetään luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun kohdealueina. Luontomatkailua palvelevat rakenteet pyritään keskittämään näille alueille. Alueilla tulee varautua merkittäviin matkailijamäärien kasvuun ja kansainväliseen yhteistyöhön. Alueen maankäyttöä suunniteltaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun edistämiseen sekä luonnon- ja kulttuuriarvojen säilymiseen. Alueen toteuttaminen ei saa vaarantaa alueella sijaitsevan tai siihen rajoittuvan Natura-alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja. Metsätalouskäyttöön tarkoitetuilla alueilla ei saa rajoittaa nykyisestään metsätalouden toimintaedellytyksiä.”

Kainuun liitto toteaa, että Kainuun vaihemaakuntakaavan 2030 hyväksymisen jälkeen laaditun Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan 2035 laatimisen yhteydessä 4 (4) ei tullut esille Taivalhopean kaivospiirin lähialueelle vähintään seudullisesti merkittäviä alueidenkäyttötarpeita, jotka olisi ollut tarpeellista ottaa huomioon maakuntakaavaa laadittaessa.

Lupatunnus KL2024:0004
KaivNro K8194
Tukes 10970/10.03.00/2024

Taivalhopean kaivospiirin laajennusalueelle sijoittuva kaivostoiminta tapahtuu syvällä maan alla ja laajennusalueen pinta-ala on pieni suhteessa kaivospiirin nykyiseen alueeseen. Kaivostoiminnan ympäristövaikutuksia on käsitelty kaivoslupahakemuksessa. Kainuun liitto toteaa, että Taivalhopean kaivospiirin laajennus ei ole ristiriidassa maakuntakaavoituksen keskeisten tavoitteiden ja periaatteiden kanssa. Kainuun liiton näkemyksen mukaan Taivalhopean kaivospiirin laajennus ei vaikeuta luontomatkailun kehittämistä Kainuun maakuntakaavassa 2020 osoitetulla Hiidenportti-Hiidenvaara-Vuokatti alueella.

Maankäyttö ja asutus

Laajennusalueella ei hakemuksen mukaan sijaitse asuinkäytössä olevia kiinteistöjä eikä loma-asuntoja. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin 500–1000 metrin etäisyydellä kaivospiirin pohjoisrajasta koilliseen Kissaniementiellä ja Taipaleentiellä. Rakennukset ovat kaivosyhtiön omistamia.

Laajennusalueen kiinteistöt ovat tällä hetkellä metsätalouskäytössä. Laajennuksen pinta-ala huomioiden vaikutukset alueellisesti metsätalouteen ovat vähäisiä.

Toiminnan ympäristövaikutukset ja ympäristölupa

Haetulle laajennusalueelle kohdistuvista ja sen käyttöönnotosta aiheutuvista ympäristövaikutuksista on hakemuksessa todettu seuraavaa:

- Toiminta ei aiheuta vaikutuksia alueen maaperään. Alueen kallioperään aiheutuu pysyviä vaikutuksia kiviaineksen louhinnasta.
- Pohjavesiin ei arvioida aiheutuvan merkittäviä laadullisia vaikutuksia, jotka poikkeaisivat nykyisen kaivostoiminnan aiheuttamista vaikutuksista.
- Toiminnalla ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia lähialueen pintavesiin, sillä toiminta ei muuta laajennusalueen maanpäällistä nykytilaa.
- Toiminnalla ei arvioida olevan vaikutuksia alueen ilmanlaatuun.
- Toiminnalla ei arvioida olevan vaikutuksia alueen luonnonympäristöön, sillä toiminta sijoittuu maan alle. Pohjaveden pinnan paikallinen aleneminen voi vähäisissä määrin vaikuttaa alueen kasvillisuuteen.
- Toiminnan ei arvioida aiheuttavan merkittäviä melupäästöjä.
- Asuinrakennuksille ei arvioida aiheutuvan merkittäviä värinävaikutuksia.

Lupatunnus KL2024:0004
KaivNro K8194
Tukes 10970/10.03.00/2024

- Toiminnalla ei arvioida olevan vaikutuksia kaivosalueen ulkopuoliseen liikenteeseen.
- Toiminnan ei arvioida aiheuttavan haitallisia vaikutuksia lähialueen maankäyttömuotoihin.
- Toiminnalla ei arvioida olevan vaikutuksia alueen maisemaan.
- Toiminnasta aiheutuu vain vähäisiä vaikutuksia alueen lähimmille asukkaille. Laajennusalueen hyödyntäminen jokamiehen oikeuksilla marjastukseen, sienestystyöskentelyyn, retkeilyyn ja ulkoiluun ei toiminnan aikana ole mahdollista. Laajennusalueella ei ole vaikutuksia olemassa oleviin retkeilyreitteihin tai alueisiin.
- Toiminnalla ei arvioida olevan haitallisia vaikutuksia alueen ulkopuoliseen elinkeinoelämään tai palveluihin.

Ympäristölupatilanne selvitettiin kuultusasiakirjan liitteessä 2. Voimassa oleva ympäristölupa kattaa myös maanalaisen kaivoksen syventämisen.

Toiminnan päättymisen ja jälkihoito

Hakemuksessa on toiminnan päättymisen ja jälkihoidon osalta todettu, että hakijayhtiön kaivoksen sulkemisen esisuunnitelma on laadittu vuonna 2018 ja päivitetty vuonna 2022. Kaivostoiminnan aikana tehdään jo louhittujen louhos- ja yhdysperien käytöstä poistamista. Kaivostekniikka, kuten putket, kaapelit, puhaltimet ja tuuletuslinjat, tullaan purkamaan käytöstä poistetuilta alueilta louhinnan edetessä. Lopullinen laajennusalue tullaan sulkemaan kaivokselle laaditun sulkemissuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden mukaisesti. Toiminnan jälkeen maanalaiset laitteistot poistetaan ja maanalaisen louhoksen annetaan täyttyä vedellä. Taivaljärven kosteikko alueelle on suunniteltu tehtävän toimenpiteitä, joilla edistetään alueen luonnon monimuotoisuutta.

Natura-alueet ja suojeluohjelma-alueet

Kaivosalueen läheisyydessä sijaitsee kaksi Natura 2000 -verkostoon sisällytettyä kohdetta. 19 hehtaarin laajuinen kaksiosainen Vuoriniemi (FI1200604, SAC) sijaitsee noin kilometrin etäisyydellä kaivosalueen rajasta koillisessa Pienen ja Ison Tipasjärven välisellä alueella. Vuoriniemi on sisällytetty Natura-verkostoon luontodirektiivin perusteella (SAC). Alueen suojeluperusteina on mainittu neljä Natura-luontotyyppiä sekä yksi uhanalainen laji. Lisäksi Vuoriniemen alueella on muuta huomionarvoista kasvilajistoa.

Lupatunnus KL2024:0004
KaivNro K8194
Tukes 10970/10.03.00/2024

Hiidenportin alueiden (FI1200625, SAC) Natura 2000 -kohde sijoittuu hankealueen etelä-kaakkoispuolelle lähimmillään noin 800 metrin etäisyydelle kaivosalueen rajasta. Vuoriniemi on sisällytetty Natura-verkostoon luontodirektiivin perusteella (SAC). Hiidenportin Natura-alueen laajuus on 5166 hehtaaria ja alueen suojeluperusteina on mainittu yhteensä 17 luontotyyppiä sekä kuusi lajia.

Hiidenportin kansallispuisto (KPU110019) sijaitsee kaivospiirin eteläpuolella lähimmillään noin 800 metrin etäisyydellä kaivosalueen rajasta melko samoilla aluerajauksilla Hiidenportin alueiden Natura 2000-alueen kanssa. Osa Hiidenportin alueen suojelusta on toteutettu alueen laajennuksena sisällyttämällä kohteet vanhojen metsien suojeluohjelmaan. Hankealueen koillispuolella Tipasjärven rannalla sijaitseva Kallion alue on luokiteltu arvokkaaksi kallioalueeksi (Vuoriniemi-Kalliolammen maasto KAO220115). Hankealueesta lounaaseen, Särkilammen eteläpuolella sijaitsee arvokas tuuli- ja rantakerrostuma (Kolmisopenlammen-Murtojoen dyynit TUU-12-059).

Arviointiselostus ja perusteltu päätelmä

Maanalaisen kaivoksen syventäminen on huomioitu rikastushiekka-altaan laajentamiseen liittyvässä YVA-ohjelmassa. Arviointiselostus ja yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä liitetään päätökseen linkillä:

<https://www.silver.fi/fi/vastuullisuus/ymparistolupa-ja-yva-menettely>

- Rikastushiekka-allasalueen laajentamisen YVA-selostus, Sotkamo Silver Oy
- Yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä rikastushiekka-altaan laajentamisesta

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksen ja perustellun päätelmän huomioiminen kaivoslupapäätöksessä

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on huomionnut päätöksessään ne arviointiselostuksessa esitetyt asiat, jotka liittyvät maanalaisen kaivoksen syventämiseen. Päätöksessä on mm. huomioitu kaivoksen syventämisen vaikutukset pohjavesiolosuhteisiin (huomioitu myös pohjavesimallinnukset ja niihin liittyvät epävarmuusarviointit).

Lupatunnus KL2024:0004
KaivNro K8194
Tukes 10970/10.03.00/2024

Tämän päätöksen osalta arviointiselostuksesta on lisäksi huomioitu pohjavesialueet, Natura-alueet, suojeluohjelma-alueet, kaivostoiminnan aiheuttamat tärinät, kaivostäyttö ja kaavoitus.

Perustellun päätelmän osalta tässä päätöksessä on huomioitu mm. kaivannaisjätteen karakterisointi, sivukiven ja rikastushiekan hyödyntäminen kaivostäytössä, vesitase ja vesienhallinta ja pohjavesivaikutukset.

Pohjavesivaikutukset

Arviointiselostuksen mukaan pohjavesiolosuhteet kaivoksen lähiympäristössä arvioidaan herkkyydeltään vähäisiksi, sillä vaikutusalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse luokiteltuja pohjavesi- tai Natura-alueita eikä lähteitä tai talousvesikaivoja.

Perustellun päätelmän mukaan yleisesti arviointiselostuksessa on esitetty havainnollisesti ja riittävästi pohjavesivaikutukset. Pohjavesimalli ja aineistot luovat hyvän pohjan mahdollisille tarkentaville selvityksille hankkeen myöhemmissä vaiheissa.
Kainuun ELY-keskuksen lausunnon 13.1.2025 mukaan:

” Toiminnan laajentamista koskevan ympäristövaikutusten arviointiselostuksen yhteydessä on kaivostoiminnan vaikutuksista laadittu pohjavesimalli, jossa on arvioitu kaivoksen kuivatuksen vaikutuksia ympäristöön. Pohjaveden pinnan alenema kohdistuu erityisesti kalliopohjaveteen. Kaivoksen kuivatuspumppauksen pohjaveden alenema ulottuu maaperässä ja kallion pintaosissa muutamien satojen metrien päähän avolouhoksen reunasta. Maanalaisen kaivoksen kuivattava vaikutus muuttuu jonkin verran mallinnuksen perusteella maanalaisen kaivoksen syvenemisen ja laajentamisen myötä verrattuna nykytilanteeseen. Kuivatuspumppauksen vaikutusalue ei ulotu laskentamallin mukaan kaivoksen läheisyydessä sijaitseville Natura-alueille, eikä vaikutusalue laajene nykyisestä tilanteesta Jäkäläsuon suuntaan. ”

Kaivostäyttö

Perustellun päätelmän mukaan:

Yhteysviranomainen katsoo, että kaivostäytön osalta keskeistä on, että jätteiden hyödyntämisen osalta voidaan varmistaa kaivostäytön toteutus pitkällä aikavälillä ympäristöturvallisesti niin, että täyttö ja olosuhteet ovat

Lupatunnus KL2024:0004
KaivNro K8194
Tukes 10970/10.03.00/2024

kemiallisesti ja fysikaalisesti vakaita. Yhteysviranomaisen pitää tärkeänä, että sivukivien ominaisuuksia tutkitaan toiminnan aikana lisää, jotta mahdolliset ympäristövaikutukset tarkentuvat. Kaivostäyttöön läjitettävän sivukiven täyttötekniikkaa on suositeltavaa kehittää ennaltaehkäisy- ja lieventämistekniikoita koskevien BAT-päätelmien mukaisella tavalla.

Tärinät

Arviointiselostuksen mukaan:

YVA-ohjelman hankevaihtoehtoissa VE1 ja VE2 maanalaista kaivosta syvennetään 1 km maanpinnan tason alapuolelle. Tärinää aiheutuu maanalaisen kaivoksen louhintaräjäytyksistä. Räjäytyksistä aiheutuva tärinä on hetkellinen tapahtuma. Maanalaisessa kaivoksessa räjäytyksiä tehdään päivittäin. Tärinä hankevaihtoehtoissa VE1 ja VE2 on verrattavissa nykytilan tärinävaikutuksiin. Tärinävaikutusten merkittävyys arvioidaan vähäiseksi kummassakin hankevaihtoehdossa VE1 ja VE2.

Räjäytyksistä aiheutuva tärinä on hetkellinen tapahtuma, ja mittaustuloksissa ei ole todettu raja-arvoja ylittäviä tuloksia eikä louhinnasta aiheutuva tärinä aiheuta vauriovaaraa kiinteistöillä sijaitsevien rakennusten rakenteille.

Maanalaisessa kaivoksessa räjäytyksien tärinävaikutuksia lievennetään ennakkoon ilmoittamalla räjäytyksistä lähiasukkaille. Tärinällä arvioidaan olevan vähäinen heikentävä vaikutus asuinviihtyvyyteen ja elinoloihin.

Kaavoitus

Arviointiselostuksen mukaan:

Kaivoslain 1.6.2023 voimaan tulleen muutoksen myötä kunnan asema ja kaavoituksen merkittävyys kaivoslupan myöntämisen edellytyksenä on tarkentunut. Lakimuutoksen myötä kunta päättää kaivoslain 47 § 4 momentin mukaisesti alueen kaavoittamisesta joko asemakaavalla tai oikeusvaikutteisella yleiskaavalla kaivoshanketta varten. Tällöin asemakaavan tai oikeusvaikutteisen osayleiskaavan tulee olla lainvoimainen ennen kaivoslupan myöntämistä. Vaatimus kuntakaavasta kaivoslupan edellytyksenä koskee vain uusia kaivoslupia. Voimassa oleviin kaivoslupiin em. vaatimus vaikuttaa niissä tapauksissa, jossa kaivosaluetta tai kaivoksen apualuetta laajennetaan.

Voimassa olevia kaivoslupia koskee siirtymäsäännös, jonka mukaisesti olemassa olevan kaivoksen vähäistä apualuetta tai aluetta, jolla vähäisesti

Lupatunnus KL2024:0004
KaivNro K8194
Tukes 10970/10.03.00/2024

laajennetaan olemassa olevaa kaivosta, koskien sovelletaan vanhaa kaivoslain 47 §:n 4 momenttia. Näissä tapauksissa vanhan kaivoslain mukaisesti kaivostoiminta voi asema- tai yleiskaavan sijaan perustua myös maakuntakaavaan tai riittävään selvitykseen. Siirtymäsäännöstä noudatetaan kaivoslupahakemuksiin, jotka on jätetty viiden vuoden kuluessa lain voimaantulosta. Hankkeessa suunniteltu laajennettu maanalainen kaivos ulottuu syvällä kalliossa nykyisen kaivospiirin ulkopuolelle lyhyen matkaa hankealueen itäpuolella. Kaivospiirin ulkopuolelle yltävän osan voidaan katsoa olevan määritelmän mukainen vähäinen apualue tai alue, jolla vähäisesti laajennetaan olemassa olevaa kaivosta. Näin ollen kyseeseen tulee voimassa olevia kaivoksia koskevan siirtymäsäännöksen soveltaminen, eikä uuden kaivoslain mukaista asema- tai yleiskaavan laatimisen tarvetta aiheudu, ellei kunnan ja asianomaisten viranomaisten mukaan ole erityisistä syistä perusteltua tarvetta asema- tai yleiskaavalle. Hankkeessa suunniteltu laajennettu maanalainen kaivos ulottuu syvällä kalliossa nykyisen kaivospiirin ulkopuolelle lyhyen matkaa hankealueen itäpuolella. Kaivospiirin ulkopuolelle yltävän osan voidaan katsoa olevan voimassa olevia kaivoslupia koskevan siirtymäsäännöksen määritelmän mukainen vähäinen apualue tai alue, jolla vähäisesti laajennetaan olemassa olevaa kaivosta. Näissä tapauksissa vanhan kaivoslain mukaisesti kaivostoiminta voi asema- tai yleiskaavan sijaan perustua myös maakuntakaavaan tai riittävään selvitykseen.

Kaavoitus kaivosluvan myöntämisen edellytyksenä

Kaivoslain 47 §:n 5 momentin mukaan kaivosluvan myöntämisen yhtenä edellytyksenä on, että kaivostoiminnan tulee perustua sellaiseen maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen asemakaavaan tai oikeusvaikutteiseen yleiskaavaan, jossa kaivosalueen ja kaivoksen apualueen sijainti ja suhde muuhun alueiden käyttöön on selvitetty. Kyseinen lainkohta on tullut voimaan 1.6.2023 (laki kaivoslain muuttamisesta 505/2023).

Siltä osin kuin kyse on olemassa olevalle kaivokselle määrättävästä vähäisestä apualueesta tai alueesta, jolla vähäisesti laajennetaan olemassa olevaa kaivosta, noudatetaan hakemuksiin, jotka on jätetty viiden vuoden kuluessa kyseisen lain (505/2023) voimaantulosta, kyseisen lain voimaan tullessa voimassa ollutta 47 §:n 4 momenttia.

Kaivoslain 47 §:n 4 momentti 1.6.2023 saakka:
Kaivosalueen ja kaivoksen apualueen suhde muuhun alueiden käyttöön tulee olla selvitetty. Kaivostoiminnan tulee perustua maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen oikeusvaikutteiseen kaavaan taikka

Lupatunnus KL2024:0004
KaivNro K8194
Tukes 10970/10.03.00/2024

kaivostoiminnan vaikutukset huomioon ottaen asian tulee olla muutoin riittävästi selvitetty yhteistyössä kunnan, maakunnan liiton ja elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen kanssa. Kaavan oikeusvaikutuksista säädetään maankäyttö- ja rakennuslaissa.

Koska hakemus Taivalhopean kaivospiirin laajentamiseksi on jätetty Tukesin käsiteltäväksi 7.10.2024 ja laajennuksen katsotaan olevan vähäinen, sovelletaan asiassa edellä mainitun siirtymäsäännöksen perusteella kaivoslain 47 §:n 4 momenttia, joka on ollut voimassa 1.6.2023 saakka.

Asiaa koskevassa lausunnossa (kuulutusasiakirjan liite 5: Sotkamon kunnanhallituksen pöytäkirjanote 21.5.2024) Sotkamon kunta on todennut, ettei se näe tarpeelliseksi asemakaavan tai yleiskaavan laatimista Taivalhopean kaivospiirin tai sen suunnitellun laajennuksen alueelle seuraavin perustein:

- laajennusalue on pieni suhteessa koko kaivospiirin pinta-alaan
- laajennusalueelle sijoittuva kaivostoiminta tapahtuu syvällä maan alla
- laajennusalue on kokonaisuudessaan Sotkamo Silver Oy:n hallinnassa
- laajennusalue on huomioitu 2024 valmistuneessa kaivostoiminnan YVA-selvityksessä
- alueeseen ei kohdistu sellaisia muita maankäyttötarpeita, joiden suhde tulisi selvittää kuntatason kaavoituksella

Yleisötilaisuus

Kaivosviranomaisen on lisäksi järjestettävä yleisölle avoin tilaisuus muistutusten ja mielipiteiden tekemisen tueksi, kun kyseessä on kaivoslupaa, kaivosluvan muuttamista tai kaivosluvan voimassaolon jatkamista koskeva hakemus, ellei tilaisuuden järjestämistä ole pidettävä ilmeisen tarpeettomana. Tilaisuudessa on annettava selvitys lupahakemuksen sisällöstä. Yleisölle avoimesta tilaisuudesta tiedotetaan noudattaen, mitä 40 §:ssä säädetään lupahakemuksesta tiedottamisesta. Kaivoslaki 39 §

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) kuulutti kaivoslain (621/2011) 40 §:n nojalla yleisölle avoimesta tilaisuudesta muistutusten ja mielipiteiden tekemisen tueksi 4.11.2024. Kaivoslain tarkoittama yleisötilaisuus pidettiin ravintola Apajassa (Keskuskatu 9, 88600 Sotkamo) 14.11.2024.

Lupatunnus KL2024:0004
 KaivNro K8194
 Tukes 10970/10.03.00/2024

Kaivoslupahakemusalue

Taivalhopean kaivospiiri sijaitsee Sotkamon kunnan alueella. Haettu laajennusalue Taivalhopea 2 sijoittuu seuraavien kiinteistöjen alueelle:

Kiinteistö	Kiinteistön nimi	Pinta-ala, ha
765-407-141-28	Taivalhopea	26,48
765-876-10-1	Tipasojan Osakaskunta	16,01
	Yhteensä, ha	42,49

Haetun laajennusalueen pinta-ala on 42,49 ha. Laajennusalue rajoittuu etelä- ja länsipuolella Taivalhopean kaivospiirinajaan. Taivalhopean kaivospiiri on pinta-alaltaan 371,44 ha. Haettu laajennusalue Taivalhopea 2 ja Taivalhopean kaivospiiri muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden. Haettu laajennusalue sijaitsee pääosin hakijan malminetsintälupa-alueella (ML2016:0045, Taivalhopea 2).

Laajennusalueen sisälle sijoittuu Tipasojan osakaskunnan kiinteistö (765-876-10-1, Taivaljärvi), joka on vuonna 2022 kunnostettu kosteikoksi ja hakijalla on siihen käyttöoikeus vuokrasopimuksen kautta. Toinen laajennusalueen kiinteistöistä (865-407-141-28, Taivalhopea) on hakijan omistama.

Kaivosmineraali

Hopea, kulta, sinkki ja lyijy

Hakijayhtiön tiivistelmä hakemuksesta

"Yleistä Taivalhopean kaivoksesta"

Sotkamo Silver Oy aloitti tuotannon Taivalhopean kaivospiirillä vuonna 2019. Kaivoksella on sekä avolouhos että maanalaisista louhintaa. Avolouhoksen koko on nykyisellään noin 4,5 ha ja syvyydeltään noin 60 metriä.

Maanalainen kaivos ulottuu noin 500 metrin syvyyteen tasolle -300 m mpy. Maanalaisesta kaivoksesta malmia louhitaan louhoksista ja lisäksi malmia saadaan tunnelilouhinnasta eli niin sanotusta peränajosta. Louhintamenetelmä on pitkittäinen ja poikittainen avoin pengerlouhinta. Louhosten stabiliteetin turvaamiseksi tyhjät louhokset täytetään sivukivellä, tai sivukiven ja rikastushiekan yhdistelmällä. Maanalaisen kaivoksen

Lupatunnus KL2024:0004
KaivNro K8194
Tukes 10970/10.03.00/2024

tuuletusnousua syvennetään louhinnan edetessä. Räjähdyksiä tehdään maanalaisesta louhoksesta päivittäin. Kaivosalueella sijaitsee myös rikastamo. Rikastusprosessi alkaa kaksivaiheisella murskauksella, jossa malmilouhe murskataan jauhatusmyllyyn syötettäväksi sopivaan raekokoon. Malmi jauhetaan myllyissä suoraan sekundäärimurskauksen jälkeen. Jauhatuksesta malmi siirretään kolmivaiheiseen vaahdotukseen. Vaahdotuksen ensimmäisessä vaiheessa eli ensimmäisessä vaahdotuspiirissä malmista vaahdotetaan omaksi tuotteeksi lyijyhohde ja siinä esiintyvä hopea ja kulta. Toisessa vaahdotuspiirissä tuotteeksi vaahdotetaan sinkkivälke ja siinä oleva hopea. Kolmannessa vaahdotuspiirissä malmista erotetaan jäänösrikki eli pyriitti- ja pyrroitiittimineraalit rikkirikasteeksi. Viimeisen vaahdotuspiirin tuotteena saatava pyriitti ja muut rikkipitoiset jakeet erotetaan rikastushiekasta myös rikastushiekan rikkipitoisuuden alentamiseksi.

Sotkamo Silver Oy:n kaivos työllistää suoraan noin 50 henkilöä ja yli 70 alihankkijaa ja -urakoitsijaa sekä välillisesti useita satoja henkilöitä Kainuussa ja muualla Suomessa.

Kaivoksen toimintaa koskevat luvat esitettiin kuulutusasiakirjan liitteessä 2).

Taivalhopea 2 -laajennusalueetta koskevat suunnitelmat

Kaivospiirin laajennuksella haetaan maanalaisen kaivoksen toiminta-ajan pidennystä. Kaivosyhtiön tavoitteena on jatkaa kaivoksen tuotantoa vuoteen 2035 asti ja turvata rikastamon tuotanto pitkälle tulevaisuuteen. Louhinta laajennusalueella on tarkoitus aloittaa heti luvan myöntämisen jälkeen.

Laajennusalueelle kuljetaan vinotunnelia pitkin, joka tullaan toteuttamaan nykyisen kaivospiirin rajojen sisäpuolella. Laajennusalueelle tullaan toteuttamaan louhosperiä, joissa malmin louhinta tapahtuu. Vinotunneli toteutetaan tasolta 480 tasolle 700, jolloin vinotunnelin pituus kasvaa 1 560 metriä. Yhdys- ja louhintaperiä rakennetaan tasoille 480-700 yhteensä noin 11 000 metriä, joista haettavalle laajennusalueelle tulee 4 433 metriä.

Laajennusalueen malmi tullaan käsittelemään ja rikastamaan kaivosalueella.

Laajennusalueelle ei ole tämän hetken suunnitelmina mukaisesti tulossa maanpäällisiä rakenteita tai toimintoja.”

Lupatunnus KL2024:0004
KaivNro K8194
Tukes 10970/10.03.00/2024

Asianosaiset

Hakijayhtiö on kaivosviranomaisen pyynnöstä määrittänyt karttatarkastelun ja hakemuksessa esitetyn toiminnan vaikutusaluearvioinnin mukaisesti ne asianosaiset, joita asia koskee hallintolain (434/2003) 11 §:n mukaisesti.

Tukesin tiedonanto koskien 13.5.2024 Taivalhopean kaivospiirille annettuja yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisia määräyksiä

Taivalhopean kaivospiiriä koskevien lupamääräysten tarkistamisasia on käsitelty Tukesin 13.5.2024 antamassa päätöksessä. Päätöksen lupamääräyksen 2 mukaisesti kaivospiirin lupamääräykset tarkistetaan seuraavan kerran 1.6.2027. Tämän päätöksen mukaisesti myös nyt myönnettävän kaivosalueen lupamääräykset tullaan tarkistamaan 1.6.2027. Tämän tarkistamisen yhteydessä tullaan määrittämään kaivoslain mukaiseen kokonaisvakuuteen kuuluen seuraavat vakuudet:

- kaivoslain 108 §:n kohdan 2 mukainen vakuus
- kaivoskartan ja geologisen aineiston toimittamista viranomaiselle koskeva vakuus

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lupamääräykset perusteluineen

LUPAMÄÄRÄYS 1

Mikäli tämänhetkisistä suunnitelmista poiketen laajennusalueelle on tarpeen sijoittaa maanpäällisiä toimintoja, on hakijayhtiön tiedotettava hyvissä ajoin suunnitelluista toimenpiteistä Kainuun ELY-keskukselle sen varmistamiseksi, ettei toimenpiteistä aiheudu sellaisia vaikutuksia, jotka olisivat kiellettyjä luonnonsuojelulain (9/2023) nojalla.

Perustelut:

Kaivoslain 3 §:stä johtuu, että kaivosviranomaisen on kaivoslupaa myöntäessään varmistauduttava, ettei suunniteltu toiminta ole luonnonsuojelulain säännöksiin vastaista.

LUPAMÄÄRÄYS 2

Kaivosyhtiön on asetettava 31 598,50 euron suuruinen omavelkainen pankkitakaus (sisältää täytäntöönpanoa koskevan vakuuden) Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain mukaisia lopetus- ja jälkitoimenpiteitä varten.

Lupatunnus KL2024:0004
 KaivNro K8194
 Tukes 10970/10.03.00/2024

Täytäntöönpanomääräyksestä johtuen vakuus on asetettava heti, eikä kaivoslupa-alueella Taivalhopea 2 saa aloittaa kaivostoimintaa ennen kuin vakuus on asetettu.

Perustelut:

Nyt määrättävä kaivoslain mukainen vakuus on lisänä jo aiemmin määrätyle ja asetetulle vakuudelle. Kaivosvakuudella katetaan laajennusalueen osalta seuraavaa:

	ALV 0 %
Kaapelilinjojen purku (3 €/m * 1760 m) =	5 280 €
Tasopuhaltimien poisto (600 €/kpl * 7 kpl) =	4 200 €
Pumppulinjojen purkaminen (3 €/m * 1760 m) =	5 280 €
Tuuletuslinjojen purkaminen (3 €/m * 1760 m) =	5 280 €
Jätekustannukset ja kuljetukset 1 erä =	4 500 €
Yhteensä:	24 540 €
Yhteensä alv 25.5. % =	30 798 €

Yhden vuoden louhintakorvaus (16.01 ha * 50 €/ha) = 800,5 €

Kaivoslain mukaisen vakuuden suuruus on yhteensä 31 598,50 €.

Kaivoslaki 108 § ja 109 §

LUPAMÄÄRÄYS 3

Kaivosluvan haltijan on ryhdyttävä kaivostoimintaan tässä päätöksessä tarkoitettulla laajennusalueella viiden vuoden kuluessa tämän luvan tultua lainvoimaiseksi.

Perustelut:

Kaivoslain 52 §:n nojalla kaivosluvassa tulee asettaa määräaika, jonka kuluessa kaivosluvan haltijan on ryhdyttävä kaivostoimintaan tai muuhun sellaiseen valmistavaan työhön, joka osoittaa luvanhaltijan vakavasti pyrkivän varsinaiseen kaivostoimintaan. Määräaika voi olla enintään kymmenen vuotta luvan lainvoimaiseksi tulosta.

LUPAMÄÄRÄYS 4

Kaivosluvan haltijan on maksettava tämän luvan mukaisen kaivosalueen kiinteistöjen omistajille vuotuinen korvaus (*louhintakorvaus*).

Lupatunnus KL2024:0004
KaivNro K8194
Tukes 10970/10.03.00/2024

Louhintakorvauksen vuotuinen suuruus kiinteistöä kohti on 50 euroa hehtaarilta. Lisäksi louhintakorvauksena maksetaan:

1) 0,15 prosenttia vuoden aikana louhitun ja hyödynnetyn metallimalmin kaivosmineraalien lasketusta arvosta; sitä laskettaessa otetaan huomioon malmin sisältämien hyödynnettyjen metallien keskiarvohinta vuoden aikana ja muiden malmista hyödynnettyjen tuotteiden keskimääräinen arvo vuoden aikana.

Velvollisuus louhintakorvaukseen alkaa, kun kaivoslupa on lainvoimainen.

Kaivosluvan haltijan on toimitettava kaivosviranomaiselle tiedot louhintakorvauksen vahvistamista varten viimeistään seuraavan vuoden 15 päivänä maaliskuuta. Kaivosviranomainen vahvistaa päätöksellään louhintakorvauksen suuruuden vuosittain.

Louhintakorvaus on maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun kaivosviranomaisen päätös louhintakorvauksesta on tullut lainvoimaiseksi.

Tarkempia säännöksiä louhintakorvauksen vahvistamista ja tarkistamista koskevasta hakemuksesta, louhintakorvauksen määrittämisen perusteista ja kaivosviranomaiselle louhintakorvauksen vahvistamista varten toimitettavista tiedoista voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Perustelut:

Kaivoslaki 100 § ja valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012) 33 §

LUPAMÄÄRÄYS 5

Kaivosluvan haltijan on maksettava tämän luvan mukaiseen kaivosalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille muuhun kuin kaivostoimintaan käytetyistä kaivostoiminnan sivutuotteista saadusta hyödyistä vuotuinen kiinteistökohtainen korvaus (*sivutuotekorvaus*).

Sivutuotekorvauksen tulee olla kohtuullinen ottaen huomioon sivutuotteen taloudelliseen arvoon vaikuttavat perusteet. Jos kaivosluvan haltija ja kiinteistönomistaja eivät sovi korvauksesta, on se enintään 10 prosenttia sivutuotteesta saadusta myyntitulosta.

Perustelut: Kaivoslaki 101 §

Lupatunnus KL2024:0004
KaivNro K8194
Tukes 10970/10.03.00/2024

LUPAMÄÄRÄYS 6

Lupamääräykset tarkistetaan 1.6.2027. Tarkistusajankohtaa voidaan aikaistaa, jos kaivoksen toiminnassa tapahtuu tai havaitaan (Tukesin kaivostarkastuksissa) oleellisia muutoksia.

Kaivosyhtiön tulee toimittaa ajan tasalla oleva selvitys kaivoksen lopetus- ja jälkitoimenpiteistä, jotta Tukes voi arvioida ja tarkistaa vakuuden sisällön kattavuuden ja suuruuden riittävyyden. Selvitys tulee toimittaa 1.3.2027 mennessä.

Perustelut: Kaivoslaki 62 §

Asian käsittely

Asiasta tiedottaminen, lausuntopyynnöt ja asianosaisten kuuleminen
(Kaivoslaki 37 §, 39 § ja 40 § sekä valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta 25 §)

Tukes on antanut asian tiedoksi julkisella kuulutuksella Tukesin verkkosivuilla osoitteessa <https://tukes.fi/paatokset-ja-kuulutukset/kaivospiirit-ja-kaivosluvat>

Asia on kuulutettu 15.11.2024 ja asiakirjat ovat olleet nähtävillä 23.12.2024 saakka. Tieto kuulutuksesta julkaistiin myös Sotkamon kunnan yleisessä tietoverkossa.

Tukes pyysi ennen päätöksentekoa asiasta lausunnot Sotkamon kunnalta, Kainuun ELY-keskukselta, Kainuun liitolta ja tarvittaessa muussa lainsäädännössä mainituilta tahoilta.

Ennen asian ratkaisemista Tukes varasi asianosaisille tilaisuuden tehdä muistutuksia lupa-asian johdosta. Muille kuin asianosaisille Tukes varasi tilaisuuden ilmaista mielipiteensä lupaa koskevassa asiassa.

Lausunnot sekä muistutukset ja mielipiteet on tullut toimittaa viimeistään 23.12.2024.

Tukes tiedotti kuulutuksen julkaisemisesta Kainuun Sanomat -lehdessä. Kuulutuksesta annettiin erikseen tieto asianosaisille.

Yleisölle avoin tilaisuus muistutusten ja mielipiteiden tekemisen tueksi järjestettiin 14.11.2024. Tilaisuudessa Tukes antoi selvityksen Taivalhoepa

Lupatunnus KL2024:0004
KaivNro K8194
Tukes 10970/10.03.00/2024

2 -aluetta koskevan lupahakemuksen sisällöstä. Tilaisuudesta tiedotettiin lehti-ilmoituksella 8.11.2024 Sotkamo-lehdessä ja kirjeitse asianosaisille.

Tukes on 4.11.2024 julkaissut verkkosivuillaan kuulutuksen yleisötilaisuutta koskien ja lähettänyt tiedon kuulutuksesta julkaistavaksi Sotkamon kunnan yleisessä tietoverkossa.

Annetut lausunnot, muistutukset ja mielipiteet sekä kaivosyhtiön selitys

LAUSUNNOT

Kuulutuksen johdosta lausunnon antoivat Kainuun ELY-keskus ja Kainuun liitto. Lausunnot on esitetty kokonaisuudessaan liitteessä 2.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen Liikenne- ja infrastruktuuri - vastuualue tiealueen haltijana ilmoitti, ettei sillä ole asiassa lausuttavaa.

MUISTUTUKSET JA MIELIPITEET

Kuulutuksen johdosta ei jätetty muistutuksia eikä mielipiteitä.

HAKIJAN SELITYS

Tukesin kaivosyhtiöltä pyytämä kaivoslain 42 §:n mukainen selitys on esitetty liitteessä 2.

Tukesin vastaus lausunnoissa esitettyyn

Päätöksessä on kaivoslain 56 §:n mukaisesti otettava kantaa lausunnoissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin.

Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla katsoo lausuntoihin viitaten, ettei kaivosluvan myöntämiselle ole näiltäkään osin estettä.

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella Tukesin verkkosivuilla. Kaivoslaki 57 §

Lupapäätös toimitetaan päätöksenantopäivänä Sotkamo Silver Oy:lle, Sotkamon kunnalle, Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksille, Kainuun liitolle sekä Säteilyturvakeskukselle ja Maanmittauslaitokselle.

Lupatunnus KL2024:0004
KaivNro K8194
Tukes 10970/10.03.00/2024

Tieto päätöksen antamisesta lähetetään kirjeellä tai sähköisesti 40 §:n 1 momentissa tarkoitetuille asianosaisille.

Lupapäätöksen julkisesta kuulutuksesta tiedotetaan Sotkamon kunnan yleisessä tietoverkossa. Kuulutuksen julkaisemisesta ilmoitetaan myös Kainuun Sanomat -lehdessä.
Kaivoslaki 58 §

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä perittävä maksu on Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista annetun asetuksen (1283/2021) mukaisesti 6 050 € + 10 h * 104 €/t = 7 090 €. Lasku toimitetaan erikseen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Tukesin päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Kaivoslaki 162 §

Liitteessä 3 olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (621/2011)
Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)
Luonnonsuojelulaki (3/2023)
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019)
Työ- ja elinkeinoministeriön asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1283/2021)

Lupatunnus KL2024:0004
KaivNro K8194
Tukes 10970/10.03.00/2024

Lisätietoja

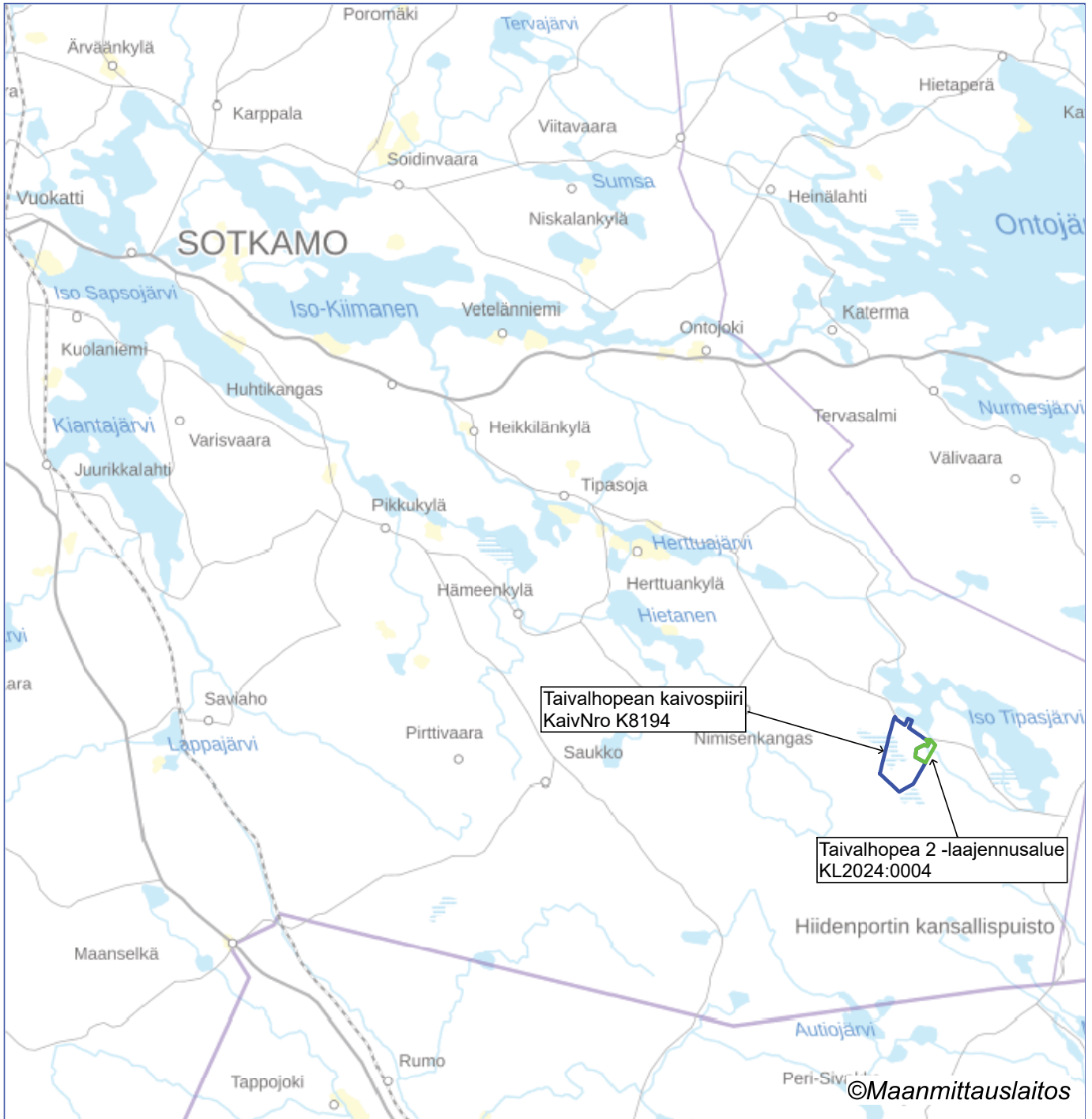
kaivosasiat@tukes.fi tai Ossi Leinonen puh. 029 5052 205

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Asian on esitellyt johtava asiantuntija Ossi Leinonen ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Terho Liikamaa.

Liitteet

1. Kartta (Taivalhopean kaivospiiri ja Taivalhopea 2 -kaivosalue)
2. Annetut lausunnot ja selitys
3. Valitusosoitus

Yleiskartta Taivalhopean kaivospiiristä ja Taivalhopea 2 -laajennusalueesta
(mittakaava ohjeellinen)

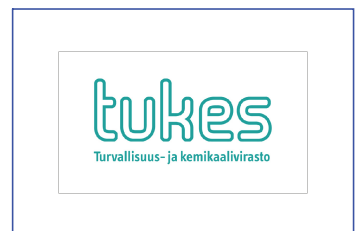
Kaivospiiri

Laajennusalue

Mittakaava 1:250 000

Sotkamo Silver Oy
Taivalhopea 2
KL2024:0004

**Taivalhopean kaivospiirin laajentaminen, Taivalhopea 2, KL2024:0004, Sotkamo Silver
KaivNro K8194, Lausuntopyyntö Tukes 15.11.2024**

Sotkamo Silver Oy hakee kaivoslain (621/2011) 34 §:n mukaista kaivoslupaa Taivalhopean kaivospiirin laajentamiseksi. Laajennusalueella kaivos-toiminnot sijoittuvat maanalaiseen kaivokseen. Laajennusalueen ympäristövaikutukset arvioidaan vähäisiksi.

Sotkamo Silver Oy on aloittanut toimintansa Taivalhopean kaivospiirillä vuonna 2019. Kaivoksella on sekä avolouhos että maanalaista louhintaa. Yhtiöllä on useita ympäristölupia olemassa olevaan toimintaan ja toiminnan vaikutuksia seurataan monenlaisella tarkkailulla.

Sotkamo Silver Oy aikoo laajentaa ja pidentää kaivoksen toiminta-aikaa. Olemassa olevan toiminnan laajentamista varten on toteutettu ympäristövaikutusten arviointimenettely, jonka yhteydessä on laadittu ympäristövaikutusten arviointiselostus. Kainuun ELY-keskus on antanut asiasta perustellun päätelmän 5.9.2024. Kaivospiirin laajennusalue on huomioitu 2024 valmistuneessa kaivostoiminnan YVA-selvityksessä. Perustellussa päätelmässä on todettu, että alueen luontoselvityksiä on päivitettävä tulevan ympäristöluvan yhteydessä.

Toiminnan laajentamista koskevan ympäristövaikutusten arviointiselostuksen yhteydessä on kaivostoiminnan vaikutuksista laadittu pohjavesimalli, jossa on arvioitu kaivoksen kuivatuksen vaikutuksia ympäristöön. Pohjaveden pinnan alenema kohdistuu erityisesti kalliopohjaveteen. Kaivoksen kuivatuspumppauksen pohjaveden alenema ulottuu maaperässä ja kallion pintaosissa muutamien satojen metrien päähän avolouhoksen reunasta. Maanalaisen kaivoksen kuivattava vaikutus muuttuu jonkin verran mallinnuksen perusteella maanalaisen kaivoksen syvenemisen ja laajentamisen myötä verrattuna nykytilanteeseen. Kuivatuspumppauksen vaikutusalue ei ulotu laskentamallin mukaan kaivoksen läheisyydessä sijaitseville Natura-alueille, eikä vaikutusalue laajene nykyisestä tilanteesta Jäkäläsuon suuntaan.

Kainuun ELY-keskuksen näkemys on, että Taivaljärven kaivoksen tulevien ympäristölupaprosessien ja valvonnan kannalta olisi selkeää, että kaivospiiriä laajennettaisiin lupahakemuksen mukaisesti.

13.1.2025

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ympäristöasiantuntija Elli Moilanen ja ratkaissut yksikön päällikkö Jari Pesonen

Jakelu

Tukes

Tämä asiakirja KAIELY/395/2018 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KAIELY/395/2018 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Moilanen Elli 15.01.2025 13:34

Ratkaisija Pesonen Jari 15.01.2025 13:38

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
SANNA MARJAANA SCHRODERUS	Telia Tunnistus	19.12.2024 13:25:59 UTC+02:00
Martti Juhani Juntunen	Telia Tunnistus	19.12.2024 13:51:57 UTC+02:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisälllys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (4 sivua)

19.12.2024

Dnro 53/08.00.01/2024

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

kaivosasiat@tukes.fi

PL 66

00521 HELSINKI

Viite: Lausuntopyyntönnö 15.11.2024, lupatunnus KL2024:0004

LAUSUNTO TAIVALHOPEA 2-KAIVOSALUEEN PERUSTAMISESTA

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on pyytänyt kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla Kainuun liiton lausuntoa Sotkamossa sijaitsevan Taivalhopean kaivospiirin (KaivNro K8194) laajentamisesta kaivosalueena (Taivalhopea 2-kaivosalue, KL2024:0004).

Sotkamo Silver Oy hakee kaivoslain (621/2011) 34 §:n mukaista kaivoslupaa TUKES:lta Taivalhopean kaivospiirin laajentamiseksi. Haettu alue sijoittuu toimintojen osalta maanalaiseen kaivokseen. Nykyisen kaivospiirin alue pysyy ennallaan.

Kaivosyhtiö esittää hakemuksessaan kaivoslain 169 §:n mukaista lupaa toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta ja ettei kaivosalueen laajennuksen osalta sovelleta kaivoslain 12 luvun 121 §:ää kaivosturvallisuuslupan tarpeesta tai 130 §:ää kaivosturvallisuuslupan muuttamisesta.

Taivalhopean kaivospiirin pinta-ala on 371,44 ha. Laajennusalueen pinta-ala on 42,49 ha ja se rajoittuu etelä- ja länsipuolelta Taivalhopean kaivospiirin rajaan. Taivalhopean kaivospiiri ja haettu laajennusalue muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden. Laajennusalueen sisälle sijoittuu kaksi kiinteistöä, joista toiseen kaivosyhtiöllä on käyttöoikeus vuokrasopimuksen nojalla ja toinen kiinteistö on kaivosyhtiön omistama.

Laajennusalueen kaivosmineraalit ovat hopea, kulta, sinkki ja lyijy. Lausuntopyyntöasiakirjojen mukaan kaivospiirin laajennuksella haetaan maanalaisen kaivoksen toiminta-ajan pidennystä ja esiintymän hyödyntäminen on merkittävä osa kaivosyhtiön tuotannosta. Kaivosyhtiön tavoitteena on jatkaa tuotantoa vuoteen 2035 asti ja turvata rikastamon tuotanto pitkälle tulevaisuuteen. Laajennusalueen malmi tullaan käsittelemään ja rikastamaan kaivosalueella. Laajennusalueelle ei ole tämän hetken suunnitelmien mukaisesti tulossa maanpäällisiä rakenteita tai toimintoja.

Kaivospiirin laajennusalueen käyttöönoton vaikutuksia on arvioitu osana suurempaa kokonaisuutta rikastushiekka-allasalueen laajennuksen YVA-menettelyn 2022–2024 yhteydessä. Lausuntopyyntöasiakirjan liitteen 3 mukaan

Osoite:

Kainuun liitto,
Kauppakatu 1
87100 Kajaani

Sähköposti:

etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi
Kirjaamo 040 722 0900
www.kainuunliitto.fi

Laskutus:

Verkkolaskuosoite
003724969924
Verkkolaskuoperaattori
Basware Oyj
Välittäjän tunnus BAWCFI22

Y-tunnus:

2496992-4

maanalaisen kaivostoiminnan laajentumisesta hakemuksen mukaiselle laajennusalueelle ei arvioida aiheutuvan merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia.

Taivalhopea 2-kaivosalueen perustaminen

Kainuun maakunnan alueella on voimassa viisi maakuntakaavaa: Kainuun maakuntakaava 2020, Kainuun 1. vaihemaakuntakaava 2025, Kainuun kaupan vaihemaakuntakaava 2030, Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2030 ja Kainuun vaihemaakuntakaava 2030. Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035 on hyväksytty maakuntavaltuustossa 12.12.2023 (§ 39). Maakuntahallitus on 12.02.2024 (§ 26) päättänyt määrätä maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n nojalla Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan 2035 tulemaan voimaan siitä jätetyistä valituksista huolimatta ennen kuin se on saanut lainvoiman. Kainuun liitto on kuuluttanut maakuntakaavan voimaan tulosta 06.03.2024. Tuulivoimamaakuntakaavan hyväksymispäätöksestä on valitettu muutoksenhakuviranomaiseen. Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää maakuntakaavan hyväksymispäätöksen täytäntöönpanon.

Voimassa olevassa Kainuun vaihemaakuntakaavassa 2030 on Taivalhopean kaivospiirin alue osoitettu kaivos tai kaivostoimintaan tarkoitettuna alueena aluevarausmerkinnällä EK. Kaavamerkinnällä EK osoitetaan kaivoslain piiriin kuuluvien kaivoskivennäisten hyödyntämiseen tarpeellisia alueita. Merkinnällä osoitetaan kaivostoiminnassa olevia alueita ja alueita, joilla kaivostoiminnan edellytykset on selvitetty (ympäristölupa, kaivoslupa, kaivospiiri). Alueet sisältävät myös kaivostoiminnan kannalta tarpeelliset rikastuslaitokset, läjitys- ja rikastushiekka-alueet sekä liikenneväylät ja -alueet. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus. Vaihemaakuntakaavassa on annettu kaivos tai kaivostoimintaan tarkoitetuille alueille suunnittelumääräys: "Alueen käyttöönottoa suunniteltaessa on otettava huomioon toiminnan aiheuttamat ympäristövaikutukset tuotannon aikana ja sen päätyttyä".

Kainuun vaihemaakuntakaavassa 2030 osoitetaan kaavamerkinnällä t/kem teollisuus ja varastoalueet, joilla on merkittävä, vaarallisia kemikaaleja valmistava tai varastoiva laitos. Kaavamerkinnällä osoitetaan alueet, joille saa sijoittaa merkittäviä, vaarallisia kemikaaleja valmistavia tai varastoivia laitoksia. Vaihemaakuntakaavassa t/kem-alueena on osoitettu Sotkamo Silver Oy:n kaivosalue.

Kainuun vaihemaakuntakaavassa 2030 on annettu maakuntakaava-alueelle maa-ainesten ottotoiminnan turvaamiseksi ja yhteensovittamiseksi muun maankäytön kanssa maa-ainesten ottoalueita koskeva yleismääräys: "Maa- ja kalliokiviainesten otto tulee sovittaa alueen luonto-, kulttuuri- ja ympäristöarvoihin. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on huolehdittava maa-ainesten ottamisen tarkoituksenmukaisesta etenemisestä ja alueelle soveltuvasta maisemoinnista sekä jälkikäytöstä sekä otettava huomioon toiminnan liikenteelliset vaikutukset ja vaikutukset lähiasutukseen".

Taivalhopean kaivospiirin laajennusalue sijoittuu voimassa olevassa Kainuun maakuntakaavassa 2020 osoitetulle maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle M.

Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita. Maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitetuille alueille voidaan perustaa yksityisiä suojelualueita ja erityisestä syystä voidaan osoittaa muuta elinkeinotoimintaa palvelevaa maankäyttöä. Elinkeinotoiminnan sijoittumisella on kuitenkin ensisijaisesti pyrittävä tukemaan olemassa olevaa alue- ja yhdyskuntarakennetta. Mahdolliset uudet turpeen ja maa- tai kiviainesten ottamisalueet voivat sijoittua maa- ja metsätalousalueelle. Kainuun maakuntakaavassa ei ole osoitettu peltoalueita aluevarauksena, mutta maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitetuille alueille on annettu yleinen maakuntakaavamääräys, jonka tarkoituksena on turvata hyvien ja yhtenäisten pelto- ja metsätalousalueiden säilyminen maa- ja metsätalouskäytössä. Maa- ja metsätalousvaltaisille alueille on osoitettu päällekkäismerkintänä kehittämisvyöhykkeitä sekä maiseman, luonnon ja kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta tärkeitä osa-alueita. Maakuntakaavassa on annettu pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita koskeva suunnittelumääräys:

”Maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita voidaan käyttää alueen pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta ja luonnetta muuttamatta myös erityislainsäädännön ohjaamana muihin tarkoituksiin, kuten luontais- tai muuhun elinkeinotoimintaan, turvetuotantoon, maa- ja kiviainesten ottoon, haja-asutusluonteiseen pysyvään ja loma-asumiseen sekä jokamiehen oikeuden rajoissa ulkoiluun ja retkeilyyn. Alueille voidaan perustaa yksityisiä suojelualueita. Ilman erityisiä perusteita hyviä ja yhtenäisiä peltoalueita ei tule ottaa taajamatoimintojen käyttöön. Maankäyttöä suunniteltaessa on tuettava metsätalousalueiden yhtenäisyyttä ja toimivuutta”.

Taivalhopean kaivospiirin laajennusalueesta Taivaljärven itäpuolinen osa sijoittuu voimassa olevassa Kainuun maakuntakaavassa 2020 osoitetulle luontomatkailun kehittämisalue -kehittämismerkinnän alueelle (Hiidenportti-Hiidenvaara-Vuokatti). Merkinnällä osoitetaan merkittäviä luontomatkailun kehittämisalueita, joihin kohdistuu vähintään maakunnallisesti tai seudullisesti tärkeitä luonnon virkistyskäytön tai luontomatkailun kehittämistarpeita ja kehittämisresurssien kohdentamista, luonnon monikäytön ja luonnonsuojelun yhteensovittamistarpeita, ulkoilu- ym. reitistöjen kehittämistarpeita, matkailuelinkeinojen maankäytöllisten edellytysten turvaamistarpeita sekä maa- ja metsätalouden edellytysten turvaamis- ja yhteensovittamistarpeita muun maankäytön kanssa. Maakuntakaavassa on annettu luontomatkailun kehittämisalueita koskeva suunnittelumääräys: ”Alueita kehitetään luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun kohdealueina. Luontomatkailua palvelevat rakenteet pyritään keskittämään näille alueille. Alueilla tulee varautua merkittäviin matkailijamäärien kasvuun ja kansainväliseen yhteistyöhön. Alueen maankäyttöä suunniteltaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun edistämiseen sekä luonnon- ja kulttuuriarvojen säilymiseen. Alueen toteuttaminen ei saa vaarantaa alueella sijaitsevan tai siihen rajoittuvan Natura-alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja. Metsätalouskäyttöön tarkoitetuilla alueilla ei saa rajoittaa nykyisestään metsätalouden toimintaedellytyksiä.”

Kainuun liitto toteaa, että Kainuun vaihemaakuntakaavan 2030 hyväksymisen jälkeen laaditun Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan 2035 laatimisen yhteydessä

ei tullut esille Taivalhopean kaivospiirin lähialueelle vähintään seudullisesti merkittäviä alueidenkäyttötarpeita, jotka olisi ollut tarpeellista ottaa huomioon maakuntakaavaa laadittaessa.

Taivalhopean kaivospiirin laajennusalueelle sijoittuva kaivostoiminta tapahtuu syvällä maan alla ja laajennusalueen pinta-ala on pieni suhteessa kaivospiirin nykyiseen alueeseen. Kaivostoiminnan ympäristövaikutuksia on käsitelty kaivoslupahakemuksessa. Kainuun liitto toteaa, että Taivalhopean kaivospiirin laajennus ei ole ristiriidassa maakuntakaavoituksen keskeisten tavoitteiden ja periaatteiden kanssa. Kainuun liiton näkemyksen mukaan Taivalhopean kaivospiirin laajennus ei vaikeuta luontomatkailun kehittämistä Kainuun maakuntakaavassa 2020 osoitetulla Hiidenportti-Hiidenvaara-Vuokatti alueella.

Kainuun liitolla ei ole muuta lausuttavaa kaivoalueen laajentamisesta.

Kainuun liitto

Sanna Schroderus
suunnittelujohtaja

Martti Juntunen
maankäyttöasiantuntija

Selitys lupa-asiassa annettuihin lausuntoihin**Lupatunnus:** KL2024:0004**KaivNro:** K8194**Luvan hakija:** Sotkamo Silver Oy, Hopeatie 20, 88600 Sotkamo (myöhemmin Hakija)**Asia:** Kaivospiirin Taivalhopea (Kaivosrekisterinumero 8194) laajennushakemus, selitys lupa-asiassa annettuihin lausuntoihinLupa-asiassa annetut lausunnot:

Kainuun ELY-keskus, Lausunto, 13.1.2025, KAIELY/395/2018

Kainuun liitto, Lausunto, 19.12.2024, Dnro 53/08.00.01/2024

Selitys annettuihin lausuntoihin:

Hakija on tutustunut selityspyynnön ohessa sille toimitettuihin lausuntoihin ja yhtyy niissä esitettyihin näkökohtiin.

Kajaanissa 17.1.2025

Sotkamo Silver Oy,

Arttu Ohtonen

Vastuullisuusjohtaja

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettu alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Päätös katsotaan tulleen tiedoksisaaduksi seitsemän (7) päivän kuluessa päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusaika päättyy 14.3.2025.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 310 euroa. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksen kohteena olevaa päätöstä valittajan eduksi. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty muistakin tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Torikatu 34-40, 90100 Oulu

Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

Puhelin: 029 56 42800

Faksi: 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao(at)oikeus.fi

Sähköpostia lähetettäessä (at)-merkintä korvataan @-merkillä.

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>